

evropských zemí, otevřely se nám tak dveře k rozvíjení spolupráce na nové úrovni. Staly jsme se součástí mezinárodního studentského týmu a podílely se na přípravě a realizaci závěrečného workshopu, který prezentoval ostatním účastníkům konference EAS naši společnou studentskou týmovou práci.

Možnost reprezentovat Pedagogickou fakultu UK v Praze a její katedru hudební výchovy byla pro nás potěšením a milým posláním. Rády bychom proto poděkovaly koordinátoru EAS pro ČR doc. Miloši Kodejškovi za nominaci, důvěru a cenné rady k přípravě na toto studentské fórum. Rozhodně se dá říct, že nás prožítá

zkušenost postupně dovedla od „open ears až k open minds“, za což jsme velmi vděčné a těšíme se na další.

RECENZIA NA ZBORNÍK HUDBA INTEGRÁCIE INTERPRETÁCIE, 17

Vladimír Fulka

17. ročník zborníka *Hudba Integrácie Interpretácie* (2014) prináša štyri štúdiá od slovenských a českých autorov-muzikológov a jednu štúdiu od talianskeho muzikológa. Konceptia zborníka, rovnako ako v predchádzajúcich ročníkoch, nie je monotematická, ale predstavuje široké spektrum rôznorodej muzikologickej problematiky, ktoré je však v zmysle programového názvu zborníka vnútorne integrované určitým filozoficko-estetickým univerzalizmom.

Prvá štúdiá zborníka od Jozefa Vereša určuje svojím názvom takýto metodologický univerzalizmus: *Interpretačné kontexty v procesoch poznávania*. Analyzuje interpretačné prístupy a metódy k hudobnému dielu. Kontextami týchto širokospektrálnych interpretačných prístupov je kultúra, médiá, vzdelávanie, spoločenské a humanitné vedy, marketingová komunikácia a ekonomika. Konečným cieľom, ku ktorému smeruje Verešova publicisticko-teoretická argumentácia, je výchova a vzdelávanie, výchovno-vzdelávací systém, jeho deficity, disproporcie, ako aj možnosti efektívnosti a rozvoja. Vo Verešovom ponímaní sú „interpretačnými kontextami v procesoch poznávania hudby“ filozofická hermeneutika M. Heideggera, H. G. Gadamera, P. Ricoeura, ako aj hermeneutická antropológia P. Sullivana.

Štúdiá V. Zvaru *Komédia a rytmus. Aspekty súvislosti medzi kompozičnou a inscenačnou praxou v hudobnom divadle 20. storočia* hovorí príznačne nie o opere, ale o „hudobnom divadle“. Chce tak nastoliť univerzálnejší interpretačný rámec opery, než je vyjadrený v tradičnom pojme „Werkcharakter“: v tomto rozšírenom rámci nie je výlučným interpretačným východiskom tradičná partitúra, ale scénická realizácia a inscenačná tvorba. Týmto aspektom opery muzikológia dosiaľ venovala málo pozornosti. Zvara nachádza tieto

scénické a inscenačné inovácie už na začiatku 20. storočia v operách R. Straussa, inscenovaných M. Reinhardtom a H. von Hofmannsthalom. Zvara pozoruhodná štúdiá interpretuje problém opery ako interdisciplinárny problém medzi muzikológiou a teatrologiou.

Zaujímavým obohatením zborníka *Hudba Integrácie Interpretácie 17* sú dve štúdiá o českom hudobnom skladateľovi Aloisovi Hábovi: *Mikrotonální Hába: pět poznámek k Hábovemu kompozičnímu stylu* od Lubomíra Spurného, a *Hábova čtvrttónová opera Matka (utopie, vznik a realita díla)* od Jiřího Vysloužila. Ich výskum predstavuje sondy do Hábovho značne „excentrického“ hudobného jazyka v českej kultúre 20. storočia, ktorý stále zostáva v našom povedomí do veľkej miery „terrou incognitou“. Príspevkom k prebádaniu tohto málo známeho teritória prispieva Spurného štúdiá, ktorá vychádza z jeho predchádzajúcej štúdié o Hábovej náuke o harmónii, ako aj zo základných prác o tejto problematike od J. Vysloužila (jeho štúdiá a monografia). Na pomerne úzkom vymedzenom priestore, aký bol poskytnutý autorom štúdií v zborníku, mohla mať rozsiahla a komplexná problematika Hábovej hudby v Spurného štúdiu len charakter stručných „poznámok“ k tejto problematike, či sond do nej: týkali sa „tradičného“ tónového systému (rozšírenej, voľnej tonality) a expresionizmu v intenciách učiteľa kompozície F. Schrekeru aj nových možností mikrointervalovej kompozície, ktoré Hábovi poskytla realizácia jeho projektu štvrttónového harmónia a klavíra. Spurného analytické poznámky sa dotýkali korelácie kompozície a hudobno-teoretickej reflexie v Hábových suitách a detských zboroch. Krátka štúdiá J. Vysloužila o Hábovej opere *Matka* zasadila Hábove mikrotónové kompozície objavné do širšieho rámca

„vizionárstva“ a „utópií“, aké nachádzame u B. Bartóka v jeho štúdiu v roku 1920, ale aj u F. Busoniho, v ich víziách, ktoré sa doteraz našťastie nenaplnili.

Poslednou štúdiou zborníka *Hudba Integrácie Interpretácie* je štúdiá talianskeho hudobného historika Andrea Bareggi *The fantasia sopra Iste confessor and sopra Ave maris Stella by Rocco Rodio. Analysis of the original edition and diplomatic transcription*. Štúdiá, ktorá má anglický názov, ale je vo francúzskom jazyku, je o talianskom (neapolskom) renesančnom skladateľovi zo 16. storočia Rocco Rodiovi a jeho dvoch fantáziách pre klávesové nástroje (čembalo) *Iste confessor* a *Ave Maris stella* zo zborníka *Primo libro di ricercate e fantasia* (1575). Je porovnávacou analýzou pôvodnej edície fantázií a ich diplomatického prepisu.

VEREŠ, J. aj. *Hudba Integrácie Interpretácie 17*. Nitra: Univerzita Konstantína Filozofa, PF v Nitre, 2014. 220 s. ISBN 978-80-558-0632-7.

HUDEBNÍ VÝCHOVA

časopis pro hudební a obecně estetickou výchovu
školní a mimoškolní, ročník 23/2015/číslo 2

Z jeho vrcholných děl je třeba ještě připomenout alespoň Musicalische Exequien (příloha 2, Hv 2015/č. 1, obr. 6), velkolepé oratorium raného baroka.

Johanna Lisse a Heinricha Schütze ne-
spojuje jen generační příslušnost a italské kořeny jejich uměleckého projevu, ale i rozmanitost a stylová pestrost. Nejpodstatnější je však orientace na dvě adekvátní tendence:

1. caravaggiovský realismus v případě J. Lisse a na stille recitativo u H. Schütze;
2. benátský kolorismus spojený s rubensovsky dynamickou kompozicí u Lisse a na koncertantní styl navazující na odkaz G. Gabrieliho v případě Schütze.

Neméně důležitým společným jmenovatelem je i schopnost oba styly účinně propojit do osobité syntézy. Proto se také především Heinrich Schütz stal jednou z klíčových osobností raného baroka.

Johann Liss: Judita s hlavou Holofernovou, 1624–25, olej na plátně, 129 x 104 cm, Szépművészeti Múzeum, Budapešť

Poznámka: v příloze č. 2 v čísle 1, ročník 2015 došlo k omylu v popisku k obr. č. 5. Správný popis: Johann Liss: Judita s hlavou Holofernovou, 1627, olej na plátně, 126 x 102 cm, Kunsthistorisches Museum, Vídeň

OBSAH

PŮVODNÍ VĚDECKÉ STATĚ A VÝZKUMNÉ ZPRÁVY

Hana Váňová: Pravdy Ladislava Daniela	19
Vladimír Tichý: Inovativní prvky v práci s kinetickou složkou v hudbě první poloviny 20. století – podněty pro analýzu	21
Milena Kmentová: Funkční ovlivňování tónového a fonemického sluchu předškolních dětí	23
Anna Romanovská Fliegerová: V korunách sakur	26
Milan Kolář: Jan Kasal – významný sborník, pedagog a skladatel	26

NOTOVÁ PŘÍLOHA

Jan Kasal: Komáři se ženili, Louka široká, Co je ti, Krumlovskej zámeček (úpravy lidových písní pro vícehlasý zpěv)

PŮVODNÍ DIDAKTICKÉ STUDIE

Jitka Koprivová: Hudební výlety po Evropě – II. část „Norsko“	28
Zuzana Selčanová: Melodram v české škole	29

JUBILEA, ZPRÁVY, RECENZE, STÁLÉ RUBRIKY

Marie Lišková: Ocenění Pavla Jurkoviče in memoriam	31
Kristýna Šrámková: Reflexe Evropského studentského fóra EAS v Rostocku	32
Vladimír Fulka: Recenzia na zborník Hudba Integrácie Interpretácie, 17	33
Milan Motl: Lidský hlas z pohledu anatomie, fyziologie, foniatry a vyšetřovacích metod (recenze učebního textu Miluše Obešlové)	34
Petra Bělohávková: Z hudebních výročí (duben–červen 2015)	35
Katedra hudební výchovy Pedagogické fakulty UK v Praze nabízí Abstracts	35
Kateřina Vašíčková: Mezinárodní kytarový festival a kurzy Brno '15	36

OBÁLKA

2. strana: Jaroslav Bláha: Rané baroko IV. Johann Liss a Heinrich Schütz
3. strana: Stanislav Pecháček: O hudbě anglicky – Phrases and Cadences

V čísle byly použity kresby Jolany Fenclové

ŘÍDÍ REDAKČNÍ RADA

Předsedkyně: doc. PaedDr. Hana Váňová, CSc

Členové: doc. PhDr. Ivana Ašenbrenerová, Ph.D. (PdF UJEP Ústí nad Labem), prof. PhDr. Eleonóra Baranová, CSc., Mgr. Ivana Čechová, prof. Belo Felix, Ph.D. (UMB, Banská Bystrica, SR), PaedDr. Jan Holec, Ph.D. (PdF JU České Budějovice), prof. PhDr. Eva Jenčková, CSc. (PdF UHK), PhDr. Jiřina Jiříčková, Ph.D. (ZUŠ Mladá Boleslav), PhDr. Blanka Knopová, CSc. (PdF MU Brno), doc. PaedDr. Miloš Kodejška, CSc., prof. MgA. Irena Medňanská, Ph.D. (PU Prešov, SR), prof. PaedDr. Eva Michalová, CSc. (UMB, Banská Bystrica, SR), prof. PaedDr. Michal Nedělka, Dr., prof. Mag. Dr. Franz Niermann (Universität für Musik und darstellende Kunst Wien, Rakousko), doc. MgA. Jana Palkovská, prof. PhDr. Stanislav Pecháček, Ph.D., prof. UŠ dr. hab. Wieslava Alexandra Sacher (Wydział Pedagogiki i Psychologii, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polsko), prof. Dr. Carola Schormann (Fach Musik, Leuphana Universität Lüneburg, SRN), doc. PaedDr. Marie Slavíková, CSc. (PdF ZU Plzeň), doc. Mgr. Art. PhDr. Jozef Vereš, CSc. (PdF UKF, Nitra, SR).

Vedoucí redaktorka: doc. PaedDr. Hana Váňová, CSc.

Výkonná redaktorka: PhDr. Helena Justová (221 900 288)

Zástupce vedoucí redaktorky: PhDr. Petra Bělohávková, Ph.D.

Grafická úprava a sazba: Mgr. Zdeňka Urbanová, DiS. (zdenka.urb.art@gmail.com)

Vydává: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta – vydavatelství, vychází 4x ročně, časopis je vydáván za finanční spoluúčasti Nadace Českého hudebního fondu, roční předplatné 260 Kč plus poštovné a balné, jednotlivý výtisk 65 Kč + poštovné a balné

Upozornění autorům:

Text příspěvků zasílejte v elektronické podobě na e-mailovou adresu: vanova.ha@seznam.cz. Redakce si vyhrazuje právo na nezbytné úpravy rukopisů a jejich krácení, příspěvky nejsou honorované. Texty procházejí recenzním řízením (jsou posuzovány dvěma odborníky z různých pracovišť).

Adresa redakce:

Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta – vydavatelství, M. D. Rettigové 4, 116 39 Praha 1
<http://hudebnivychova.pedf.cuni.cz>

Administrace, objednávky a fakturace:

e-mail: viera.cernochova@seznam.cz

© Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta, Praha 2015
MK ČR E 6248, ISSN 1210-3683

HUDEBNÍ VÝCHOVA 2/2015

*časopis pro hudební
a obecně estetickou výchovu
školní a mimoškolní*

